

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 23 april 2021
(OR. en)

8129/21

COHAFA 37
FIN 312
DEVGEN 78
COAFR 102
MAMA 69

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	7857/21
Betreft:	Speciaal verslag nr. 2/2021 van de Europese Rekenkamer: "Humanitaire hulp van de EU voor onderwijs: kinderen in nood hebben er baat bij, maar de hulp moet op de langere termijn worden gericht en meer meisjes bereiken" - Conclusies van de Raad (23 april 2021)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over Speciaal verslag nr. 2/2021 van de Europese Rekenkamer getiteld "Humanitaire hulp van de EU voor onderwijs: kinderen in nood hebben er baat bij, maar de hulp moet op de langere termijn worden gericht en meer meisjes bereiken", die op 23 april 2021 via de schriftelijke procedure zijn goedgekeurd.

Conclusies van de Raad**over Speciaal verslag nr. 2/2021 van de Europese Rekenkamer: "Humanitaire hulp van de EU voor onderwijs: kinderen in nood hebben er baat bij, maar de hulp moet op de langere termijn worden gericht en meer meisjes bereiken"**

1. De Raad neemt nota van Speciaal verslag nr. 2/2021 van de Europese Rekenkamer, getiteld "Humanitaire hulp van de EU voor onderwijs: kinderen in nood hebben er baat bij, maar de hulp moet op de langere termijn worden gericht en meer meisjes bereiken", waarin projecten uit 2017-2019 in Jordanië en Uganda werden onderzocht om de doeltreffendheid van de humanitaire hulp van de EU voor onderwijs te beoordelen.
2. Onderwijs is een prioriteit voor kinderen die humanitaire crisissen meemaken. Naast formele leerresultaten verhoogt het de veerkracht, biedt het onmiddellijke fysieke bescherming, onder meer tegen gendergerelateerd geweld, en kan het het psychosociale effect van trauma's op kinderen verminderen. Humanitaire hulp voor onderwijs is een essentieel onderdeel van een geïntegreerde aanpak met betrekking tot duurzame ontwikkeling, humanitaire actie, conflict-preventie en vredesopbouw. Maar deze hulp geeft kinderen vooral hoop voor de toekomst.
3. De Raad is ingenomen met het feit dat de Commissie haar investeringen in steun voor het onderwijs aanzienlijk heeft verhoogd tot 10 % van de begroting voor humanitaire hulp in 2019, tegen slechts 1 % in 2015. De Raad is in dit verband ingenomen met de toezegging van de Commissie om onderwijs in noodsituaties te blijven ondersteunen, en om de werkzaamheden op dit gebied uit te breiden, door te zorgen voor toegang tot een inclusief en leven lang leren en tot veilig en gelijkwaardig, kwalitatief hoogwaardig onderwijs en dito opleidingen op alle niveaus.
4. De Raad is verheugd dat het beheer van onderwijs in noodsituaties door de Commissie over het algemeen doeltreffend is geweest, zoals de Rekenkamer heeft opgemerkt, en dat de projecten relevant en goed gecoördineerd zijn en verwachte resultaten hebben opgeleverd bij het verstrekken van onderwijs aan kinderen in nood binnen het kader van humanitaire hulp.

5. De Raad herhaalt dat humanitaire hulp moet worden verankerd in een op behoeften gebaseerde aanpak, met aandacht voor de verschillende uitdagingen en actoren die bij elke humanitaire situatie betrokken zijn. In dit verband kan samenwerking met lokale actoren zorgen voor een efficiënte respons op lokale behoeften en kan zij helpen de meest kwetsbare mensen in de samenleving te identificeren en te ondersteunen. Voorts neemt de Raad nota van de toegenomen uitdagingen als gevolg van de COVID-19-pandemie voor de toegang tot begunstigden, het uitvoeren van onderwijsactiviteiten en het verwezenlijken van eerder vastgestelde streefdoelen, en onderstreept hij dat het projectontwerp en de operationalisering ervan moeten worden aangepast. Al deze beperkingen als gevolg van de pandemie hebben gevolgen voor het onderwijs in noodsituaties, met grotere gevolgen voor de ondersteuning en het welzijn van vrouwen en meisjes.
6. De Raad neemt er nota van dat uit de controle blijkt dat de volgende gebieden voor verbetering vatbaar zijn: er moet meer gebruik worden gemaakt van relevante richtsnoeren inzake financiering in het kader van de versterkte responscapaciteit van DG ECHO; de projecten moeten gericht zijn op een groter aantal meisjes en deze ook bereiken; programma's moeten zodanig worden opgezet dat ze lang genoeg duren om voldoende tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van kinderen; de analyse van de projectkosten en van de mogelijkheden voor een hogere kosteneffectiviteit moet worden verbeterd; en de projecten met onderwijsondersteuning in contante middelen moeten meer gericht zijn op langetermijnoplossingen om de begunstigden minder afhankelijk te maken van bijstand in contante middelen.
7. De Raad is ingenomen met de vijf aanbevelingen van de Europese Rekenkamer over:
 1. meer gebruikmaken van de resultaten van projecten met versterkte responscapaciteit;
 2. meer steun voor meisjes in onderwijsprojecten;
 3. het verstrekken van langetermijnfinanciering voor onderwijs in langdurige crisissen;
 4. het verbeteren van de kostenanalyse bij de selectie en het monitoren van onderwijsprojecten;
 5. het verbeteren van de duurzaamheid van projecten met onderwijsondersteuning in contante middelen in langdurige crisissen.

VERSTERKTE RESPONSCAPACITEIT

8. De versterkte responscapaciteit is een specifieke ECHO-begroting ter ondersteuning van mondiale, strategische en inclusieve initiatieven die erop gericht zijn de humanitaire gemeenschap beter in staat te stellen op de meest doeltreffende en efficiënte wijze op crisissen te reageren. De Raad prijst de aandacht van de versterkte responscapaciteit voor systeemversterking en het leveren van mondiale collectieve voorzieningen voor de sector humanitaire hulp. Hij neemt echter nota van de bevinding van de Europese Rekenkamer dat de Commissie weinig gebruik heeft gemaakt van de resultaten van projecten voor versterkte responscapaciteit op het gebied van onderwijs in noodsituaties, en van richtsnoeren voor het meten van de kwaliteit van onderwijs in noodsituaties, een essentieel criterium voor doeltreffendheid. De Raad moedigt de Commissie aan om met de steun van de versterkte responscapaciteit ontwikkelde relevante instrumenten systematischer te integreren in haar onderwijsactiviteiten in noodsituaties, teneinde de responscapaciteit van de uitvoerende partners te maximaliseren.

STEUN VOOR MEISJES

9. De Raad is van mening dat humanitaire hulp erop gericht moet zijn mensen in de meest kwetsbare situaties te bereiken. In crisissituaties lopen vrouwen en meisjes, met inbegrip van vrouwen en kinderen met een handicap, een groter risico om te worden blootgesteld aan geweld en moeilijk toegang te krijgen tot essentiële diensten, zoals onderwijs. In dit verband benadrukt de Raad dat zowel de organisatie als de verstrekking/uitvoering van onderwijs in noodsituaties gendergevoelig, inclusief en toegankelijk moeten zijn.
10. De Raad is bezorgd over de bevinding van de Rekenkamer dat door de EU gefinancierde projecten niet voldoende gericht zijn op meisjes of die onvoldoende bereiken. Niettemin erkent de Raad dat het bereiken van specifieke doelstellingen een uitdaging vormt, aangezien de verlening van humanitaire hulp gebaseerd moet zijn op behoeftanalyses die worden beïnvloed door de specifieke eigenheden van elke context.

11. De Raad roept de Commissie op meer aandacht te besteden aan gendergelijkheid in onderwijsprogramma's en aan onderwijs voor meisjes en vrouwelijke adolescenten, gemeenschapsbewustmakingscampagnes te ondersteunen, gendergerelateerd geweld te bestrijden, in leerkrachtenopleidingen gendergelijkheidskwesties en gendergerelateerd geweld meer aan bod te laten komen, vrouwelijke leerkrachten te ondersteunen en hun aantallen te vergroten, en de digitale genderkloof aan te pakken, die in het kader van COVID-19 met name meisjes treft.
12. De Raad is ingenomen met de toezegging van de Commissie om de genderdimensie in onderwijsprojecten te versterken en te monitoren, en waardeert de nadruk die de Commissie legt op de vaststelling van een inclusieve en geïntegreerde aanpak om tegemoet te komen aan de meest dringende behoeften van zowel jongens als meisjes.

LANGETERMIJNFINANCIERING EN DUUR VAN DE PROJECTEN

13. De Raad waardeert de inspanningen van de Commissie voor de financiering van onderwijsprojecten in noodsituaties die zijn afgestemd op de duur van het schooljaar en betrekking hebben op een periode van ten minste één volledig academisch jaar, waarbij voortaan prioriteit wordt gegeven aan projecten met een looptijd van 24 maanden. Hij is het eens met de beoordeling van de Rekenkamer dat meerjarenfinanciering ook in overeenstemming is met de "Grand Bargain"-verbintenissen en positieve gevolgen heeft voor de efficiëntie en doeltreffendheid van onderwijsprojecten in noodsituaties.
14. Tegelijkertijd herhaalt de Raad dat de duur van de projecten contextspecifiek moet zijn, zodat snelle maar alomvattende reacties mogelijk zijn, waardoor veilige ruimten voor kinderen kunnen worden gecreëerd. Voorts merkt de Raad op dat kortetermijninterventies op het gebied van onderwijs van cruciaal belang kunnen zijn, maar dat onderwijsbehoeften bij langdurige crisissen gewoonlijk van middellange tot lange aard zijn.

15. In dit verband neemt de Raad nota van de bevinding in het verslag dat de meeste beoordeelde projecten niet lang genoeg waren om in een aanhoudende crisis in de onderwijsbehoeften van kinderen te voorzien. Hij onderschrijft de aanbeveling van het verslag dat de Commissie langetermijnfinanciering voor onderwijs in langdurige crisissen moet verstrekken. De Raad is ingenomen met de recente vooruitgang van DG ECHO inzake meer meerjarige financiering, en dringt er bij de Commissie op aan dit proces te versnellen. De Raad benadrukt ook dat de Commissie haar inspanningen om de financiering flexibeler te maken, moet verdubbelen.
16. De Raad moedigt ook aan de partnerschappen met gemeenschappen en uitvoerende partners te versterken door middel van een gecoördineerde aanpak op basis van een participatieve behoefteanalyse, om ervoor te zorgen dat de steun van de Commissie in de loop van de tijd op doeltreffende wijze wordt aangehouden. Humanitaire interventies moeten worden ontworpen en uitgevoerd met betrokkenheid en participatie van de plaatselijke bevolking en een brede waaier aan actoren uit het maatschappelijk middenveld, die vaak dicht bij de door crisissen geteisterde gemeenschappen staan. Deze participatieve methode moet worden geïntegreerd in een bredere aanpak van gecoördineerde, multisectorale behoefteanalyses, die de coördinatie en duurzaamheid bevorderen, bijvoorbeeld door het versterken van de banden tussen programma's voor onderwijs in noodsituaties en programma's voor levensonderhoud.

KOSTENANALYSE EN -EFFECTIVITEIT

17. De Raad benadrukt dat bij de selectie, uitvoering en evaluatie van projecten gestreefd moet worden naar een maximale kosteneffectiviteit. In dit verband is de Raad ingenomen met de aanbeveling in het verslag om de kostenanalyse voor de selectie en uitvoering van projecten te verbeteren en vestigt hij de aandacht op de verantwoordelijkheid van de Commissie om haar financieringsactiviteiten voor onderwijs in noodsituaties en aanhoudende crisissen beter te monitoren. De Raad waardeert de inspanningen van de Commissie om een beter inzicht te verschaffen in de kosten van de projecten en een betere vergelijking van de voorstellen in de selectiefase te bieden.

18. Hij roept de Commissie op het volledige potentieel van bijstand via contante middelen en vouchers te benutten als een algemeen efficiënte en kosteneffectieve wijze van humanitaire bijstand. Om de kosteneffectiviteit te verhogen en de administratieve inspanningen te verminderen, worden humanitaire partners aangemoedigd zich aan te sluiten bij geharmoniseerde systemen voor, waar mogelijk en aangewezen, het verlenen van bijstand via contante middelen.

CONTANTE MIDDELEN VOOR ONDERWIJS

19. De Raad is er zich van bewust dat projecten inzake contante middelen voor onderwijs de weerbaarheid van kinderen vergroten, met name door fysieke en financiële belemmeringen voor het volgen van onderwijs weg te nemen, kinderen in staat te stellen formeel onderwijs te volgen, een stimulans te bieden om kinderarbeid te verminderen en het risico te verkleinen dat gebruik wordt gemaakt van negatieve overlevingsmechanismen. Hij weet echter dat dit soort activiteiten niet als een langetermijnoplossing kan worden beschouwd.
20. De Raad roept de Commissie op opties te ontwikkelen voor langetermijn- en weerbaarheidsbevorderende oplossingen, zoals de ontwikkeling van alternatieve programma's en exitstrategieën voor projecten inzake contante middelen voor onderwijs, om te voorkomen dat er een steunkloof ontstaat. De Raad ziet mogelijkheden om de strategische en operationele banden met langetermijnprogramma's te versterken, onder meer met sociale bescherming of langetermijnstrategieën om duurzame bestaansmogelijkheden voor kinderen en hun verzorgers te bewerkstelligen, op basis van, waar passend en mogelijk, de koppeling tussen humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking en vrede.
21. Het verheugt de Raad dat de Commissie een aantal auditaanbevelingen reeds aan het uitvoeren is. De Raad is ingenomen met de toezegging van de Commissie om alle aanbevelingen volledig uit te voeren voor projecten en activiteiten op het gebied van onderwijs in noodsituaties en langdurige crisissen die vanaf januari 2022 worden gefinancierd, zoals voorgesteld door de Europese Rekenkamer. De Raad moedigt de Commissie aan verslag uit te brengen aan de Raad over de in dit verband genomen stappen.